

Mit nekünk Európa....

- azaz a titokban előregyártott beton termékek, vasbeton és feszített beton termékek országa

BOROS SÁNDOR

ÉMI Kht., a beton és természetes kő területek szakreferense

Fenti termékek nagy részét ma már csak FELÜGYELET ALATT szabad gyártani. A közös Európának ugyanis vannak szabályai, szabványai. (A szabvány nem törvény..., a szabvány nem kötelező... kezdetű jogszokást hagyjuk, néhány percig viselkedjünk úgy, mintha MÉRNÖK-ök lennénk.)

Az előregyártott beton, vasbeton, feszített beton termékek területén már sok fontos harmonizált Európa szabvány együttélési időszaka lejárt, vagy napokon, hónapokon belül lejár. Tehát már hazánkban is egyértelműen kötelezőek (az esetleg ütköző nemzeti szabályozást vissza kell, kellett vonni).

Kulcsszavak: európai szabályozás betartása, megfelelésség igazolása

Csak emlékeztetőül, néhány szabvány - a teljesség igénye nélkül

MSZ EN 771-3:2006

Falazóelemek követelményei. 3. rész: Adalékanyagok beton falazóelemek (tömör és pórusos adalékanyagokkal) [zsalukövek is - Boros S.]
- meghirdetve, bevezetve 2003. 11.
- az együttélési időszak vége 2005. április hó
- megfelelésség igazolás módja 2+ (esetleg 4)

MSZ EN 1168:2005

Előregyártott betontermékek. Üreges födémpanelek.
- meghirdetve, bevezetve 2005. 11.
- az együttélési időszak vége 2007. május hó
- megfelelésség igazolás módja 2+

MSZ EN 12 794:2005

Előregyártott betontermékek. Cölöpök alapozásához.
- meghirdetve, bevezetve 2005. 08.
- az együttélési időszak vége 2006. november hó
- megfelelésség igazolás módja 2+

MSZ EN 12 839:2001

Előregyártott betontermékek. Kerítéselemek.
- meghirdetve, bevezetve 2001. 10.
- az együttélési időszak vége 2003. január hó
- megfelelésség igazolás módja 4

MSZ EN 12 843:2005

Előregyártott betontermékek. Oszlopok.

- meghirdetve, bevezetve 2005. 03.
- az együttélési időszak vége 2006. június hó
- megfelelésség igazolás módja 2+

MSZ EN 13 224:2005

Előregyártott betontermékek. Bordás födémpanelek.
- meghirdetve, bevezetve 2005. 02.
- az együttélési időszak vége 2007. február hó
- megfelelésség igazolás módja 2+

MSZ EN 13 225:2005

Előregyártott betontermékek. Lineáris szerkezeti elemek
- meghirdetve, bevezetve 2005. 03.
- az együttélési időszak vége 2006. június hó
- megfelelésség igazolás módja 2+

MSZ EN 13 693:2005

Előregyártott betontermékek. Különléges tetőelemek.
- meghirdetve, bevezetve 2005. 03.
- az együttélési időszak vége 2006. június hó
- megfelelésség igazolás módja 2+

MSZ EN 13 747:2005

Előregyártott betontermékek. Födémrendszerek.
- meghirdetve, bevezetve 2005. 10.
- az együttélési időszak vége 2008. április hó
- megfelelésség igazolás módja 2+

MSZ EN 13 978-1:2005

Előregyártott betongarázsok. 1. rész: Monolit vagy szobaméretű egyedi részekből álló vasbeton garázsok

követelményei

- meghirdetve, bevezetve 2005. 11.
- az együttélési időszak vége 2007. február hó

- megfelelésség igazolás módja 2+

Ezek a harmonizált EN szabványok kötelezően előírják a megfelelésség igazolás módját is. A szigorúbb, 2+ rendszer lényege a FELÜGYELET ALATTI GYÁRTÁS. Azaz már csak erre (Brüsszeltől) kijelölt, jóváhagyott szervezet felügyelete alatt folyhat az előre gyártás

Csak ismétlésül: a megfelelésség igazolás három lépcsős folyamata a „2+” rendszerben

1. lépcső.

A termék első típusvizsgálata (kezdeti vizsgálata) a szabványban megadott módon. Itt háromféle lehetőséget adnak általában ezek a szabványok. Vagy a termék geometriai méreteit és anyag paramétereit (beton, betonacél osztályok), vagy a termék teherbírást, terhelhetőségét, vagy egy adott, megnevezett tervek dokumentációnak való megfelelésségét kell igazolnia a gyártónak.

2. lépcső.

Az üzemi gyártásellenőrzési rendszer megszervezése, működtetése és dokumentálása a szabványban megadott módon.

3. lépcső.

Az üzemi gyártásellenőrzés alapvizsgálata, majd folyamatos felügyelete, felügyeltetése.

Az első két lépcső teendőit a gyártó maga végezheti, ha képes és hajlandó rá (ha nem, akkor meg kell valakivel csináltatnia). A harmadik lépcső, a felügyelet csak erre kijelölt szervezet által végezhető, aki aztán (ha rendben mennek a dolgok) erről tanúsítványt ad ki. A gyártó pedig szállítói megfelelésségi nyilatkozatán tünteti fel az őt (gyártását) felügyelő intézet azonosítóját.

A „4”-es jelű megfelelésség igazolási módzat enyhébb, itt a harmadik lépcsőt is végezheti a gyártó és erről nyilatkoznia kell a „szállítói megfelelésségi nyilatkozaton” - melyet kötelezően kell a termékhez adnia.

A fentiek (többet) munkát és pénzt igénylő feladatok, így talán érthető a gyártók passzivitása, strucc-politizálása (állandó kifogás-

keresése...). Sajnos egy kezemen is könnyen meg tudom számolni az Európát komolyan vevő előregyártókat (akik betartják a szabványokat, vagy legalább érdeklődnek a dolgokról).

És a többiek? „A többi néma csend...”

Az igazi baj a másik oldalon, a megrendelőknél van. Ahogy ezeket a hatalmasságokat (tender kiírók, projekt menedzserek stb., egyszerűen vevők) én alulról látom, náluk teljes a tájékozatlanság ezen a területen.

Ők kellene, hogy mint vevők megköveteljék a szabványok betartását...

És persze, mint érdekvédő, elszámoltató, piacfelügyelő szervezet a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség is felléphet a kényszerítés erejével, de ez nehezebb, bonyolultabb, hiszen az előregyártott vasbeton és feszített beton termékek „zárt pályán” mozognak (ritkán

kerülnek kiskereskedelmi forgalomba).

Összegzés

Van tehát a közös Európa, ahol mi is teljes jogú tagok vagyunk, ahol mindenféle gyönyörűségek várnak ránk (pl. cukrászda Bécsben).

És van Magyarország, ahol konkrétan a beton területén (ne feledjük „concrete” európaiul betont jelent) nem tartjuk be a közös szabályozást, a szabványokat. Tudomást sem veszünk róluk, mintha nem is lennének.

HÍREK, INFORMÁCIÓK

Az építőipari termelés 2006 szeptemberében a kiigazítatlan adatok szerint 4,8 százalékkal, munkanaptényezővel kiigazítva 3,7 százalékkal maradt el az előző évi bázistól. Az év első kilenc hónapjában a termelés 2,1 százalékkal csökkent a 2005. évi adatokhoz viszonyítva.

A legnagyobb építőipari alágazat, a szerkezetkész épületek és egyéb építmények építésének termelése szeptemberben 1,9 százalékkal, évkezdettől 1,7 százalékkal csökkent. Az épületgépészeti szerelés termelése szeptemberben 3 százalékkal, az év első kilenc hónapjában 1,7 százalékkal volt kisebb a bázisnál. A befejező építés termelése szeptemberben csaknem egyötödével volt kevesebb.

Az épületek létesítésének volume szeptemberben 2,1 százalékkal nőtt, 2006 első kilenc hónapjában az egy évvel korábbi szinten maradt.

Az egyéb építmények kivitelezése szeptemberben 11,8 százalékkal csökkent, évkezdettől számítva pedig 4,2 százalékkal volt alacsonyabb.